NAM THỨ MƯỜI BA — SỐ THỨ 2468

MỖI SỐ 0$02

NGÀY THỨ TỪ 10 JUIN 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE DU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE N° 2901

BÁO:

	Cả tây và Cao-miên	Nguyên cõi	Đất cả Trung-kỳ	Đất cả Bắc-kỳ	Nước ngoài
Một năm	6$00	6$00	6$30	6$30	6$60	12 fr.
Lục tháng và Các công-sở	»	3.00	3.15	3.15	3.30	»
Sáu tháng	3.00	3.00	3.15	3.15	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.80	1.80	1.85	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.60	0.60	0.65	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN V. LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion . . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel . . . . .
Par centimètre et par insertion . . . . . 0$15 le c/m
Réclame dans le 1er page . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Cái nghĩa hai chữ quốc-dân

Hai chữ «Quốc-dân» mới xuất hiện ra độ hai, ba mươi năm nay, do người Nhật-bản dùng trước, người Tàu dùng theo, ghép hai tiếng ấy liền nhau để gọi một người dân trong nước. Hai tiếng ấy mới đọc qua, tưởng cũng là một tiếng xưng hô tầm thường, mà nghĩ cho kỹ ra, thì ý nghĩa thật là rộng xa, danh hiệu rất là quí báu, ta nên suy xét lắm vậy.

Nước ta từ xưa theo cái chánh-thể chuyên-chế, nước vẫn coi là tư-sản của một người một nhà, không những là tài-sản ruộng đất là của riêng của Triều-đình, cả đến tinh mệnh của nhân dân, cũng chịu quyền chi phối của một họ. Nước là của riêng của một họ, nước với dân còn có dính dáng gì với nhau, kẻ bình dân trong nước, nào là phu phen tạp dịch, lo cho đủ việc vua việc quan, nào là lo công việc làm ăn, để trước: thì đóng sưu thuế, sau thì nuôi vợ con, thế là hết cái bổn phận làm dân, ngoài ra thì cạc cạc ủ ủ, không biết nghĩ đến việc gì nữa. Nghiệm câu tục-ngữ Tàu: « Việc nước đã có người ăn thịt lo » và câu tục-ngữ ta: « Đóng khố mo lo việc triều-đình », thì đủ biết xưa kia dân minh đối với nước mình cảm tình ra thế nào.

Ấy cũng vì thế mà nhân-dân kiến-thức lại càng hẹp-hòi, tư-tưởng lại càng bó buộc, cái lòng tự tư tự lợi lại càng sâu, đối với việc chánh-trị trong nước, thì cho là không quan thiết đến mình mà dửng dưng đã đành, mà cả đến cách đối đã với nhau, và các việc lợi ích chung trong nước, cũng đều thờ-ơ nhạt-nhẽo mà không chút lưu tâm, đến nhà ai nhà ấy rạng, thân người nào người ấy lo, lòng công-đức của người mình rất là bạc nhược. Người Pháp đã từng nói: «Người Nam không biết thế nào là hợp quần», thật là lời của một người đã xem xét kỹ càng vậy.

Vào khoảng vài mươi năm nay, học-thuật, chánh-trị, văn hóa, phong-tục bên Âu Mỹ truyền bá sang cõi Á-đông, chữ tự-do, chữ bình-đẳng, chữ dân quyền, người mình mới được nghe vào tai, mới biết rằng dân là dân của nước, nước là nước của dân, nước với dân quan-hệ là thế nào, hai chữ «quốc dân» dùng để gọi người dân trong nước thật là xác đáng.

Kìa xem người ở các nước văn-minh bây giờ, ai cũng lo hết cái bổn phận làm dân, trọn cái nghĩa-vụ với nước, người ở trong chánh giới thì thực hành chánh-sách của mình, để làm ích quốc lợi dân, các nhà thực-nghiệp thì lo cơ-quan cho hoàn bị, chế-tạo cho tinh công, mong chiến thắng ở đại thị-trường, để thu mối lợi quyền cho nước, người ở học-giới thì lo phát-minh chân lý để mở đường tiến-hóa cho nước, người ở báo-giới thì đem nghị luận chánh đại để bệnh vực lợi quyền cho dân; suy ra đến việc quyên trợ, việc bảo-cử vân vân, đều biết là bổn phận của dân mà không hề nhãng bỏ; khi trong nước trị an, thì cố công cùng sức để khuyếch trương thêm thế-lực, khi gặp cơn nguy biến, thì kẻ xuất tài, người xuất lực, hy sinh cả tính mệnh tài-sản để gìn giữ lấy non sông. Người trong nước ai cũng lo hết cái chức phận làm dân, trách gì sức chẳng thêm mạnh, của chẳng thêm giàu, thế nước chẳng một ngày một tôn, mà chiếm được cái địa vị rất cao ở trong thế-giới, dân làm cho nước được vẻ-vang như thế, mới thật xứng đáng là quốc dân.

Người Nam mình bây giờ cũng đã có cái danh hiệu quốc-dân, biết cái danh hiệu ấy là quí báu, là vẻ vang, thì lại phải nghĩ cách ăn ở làm sao cho xứng đáng, mỗi khi đọc đến cái tên ấy, nghe đến cái tên ấy, thì lại nên nghĩ rằng cái danh hiệu của mình đó, không phải tự đâu mà đến, cũng không phải của người khác cho, như cái danh hiệu quan Nghị, quan Hàn, ông Cửu, ông Bá, thế-tục thường cho làm sang trọng mà đua nhau mua chuốc cầu cạnh đâu, phải biết rằng không những là mình nhờ ơn đất nước, nhờ khí non sông, sinh ở nước Nam, làm người nước Nam, mà lại tổ tiên mình bao nhiêu đời về trước chôn rau cắt rốn ở đất nước Nam, con cháu mình mấy nghìn năm về sau vùi xương gửi thịt ở đất nước Nam, nước Nam quan-hệ với mình mật thiết đến như thế, không phải là quán khách hàng cơm, chỉ là chốn ngủ đậu ăn nhờ, mà chớp mắt bỏ qua, không cần lưu tâm đến. Sinh ở thế kỷ hai mươi này, chân-lý đã xương minh, người ta không còn theo cái kiến giải: « ở dưới giới đâu cũng là đất vua, ở đất vua ai cũng là tôi vua » như ngày trước, vậy sinh ra làm dân một nước, được cái danh hiệu quí báu là quốc-dân, thì phải bỏ cái tư-tưởng bó buộc trước: đi, mà săn sóc đến việc công ích công lợi, cái vinh cái nhục của nước, tức là cái vinh cái nhục của mình, nước thịnh hay suy, dân sướng hay khổ, là cái trách-nhiệm chung cả của quốc-dân, xin đừng có giả điếc giả đui, cam lòng phỏng khí cái trách nhiệm ấy. Nếu người mình cố danh tư nghĩa, ai cũng lo trọn cái nghĩa-vụ là quốc-dân, đóng góp phần mình vào việc lợi ích chung của nước, thì vận mệnh nước Nam, cũng có điều trông cậy to vậy.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

(Indopacifi)

Ngày 7 juin 1925

Hạ thủy một chiếc tàu chiến

Chiếc tàu ngư phóng ngư lôi Mistral, dài 104 m. trọng-lượng 1455 tấn, hạ thủy ở Havre mọi việc được như ý.

Một việc mưu hại ở Tây-ban-ha

Lính cảnh-sát bắt được ở gần Barcelone một quả bom định để làm cho xe lửa của vua tới nơi thì bị nổ. Tuy vậy cái hành-trình của vua vẫn để nguyên không thay đổi. Mấy phút trước khi làm lễ có vua đến dự, lại bắt được một quả bom trong nhà thờ.

Nước Anh với nước Đức

Báo *Times* nước Anh nói bức thư của Đồng-minh gửi cho nước Đức không có khoản nào là thái quá hoặc quá đáng. Những khoản của Đồng-minh yêu-cầu thi hành cũng để mà có công. Vậy nước Đức phải tỏ rằng mình sẵn lòng thi hành mới được.

Báo *Daily Telegraph* nói lời lẽ trong bức thư ấy ôn hòa và lễ phép. Và các khoản của Đức xin sửa đổi kể trong bức thư ấy cũng quan hệ chứ không phải là kỹ ông.

Dư luận nước Anh với việc Trung-hoa

Báo *Westminster Gazette* ở nói người ngoại quốc không nên cầu lợi, mà cũng không nên làm cho người ta bắc là cầu lợi về cái nỗi khó-khăn của Trung hoa.

Ngày 8 Juin 1925

Thời-tiết ở Hoa-kỳ

Sau một độ lạnh đã đổi lại đến một độ nóng dữ dội, vì vậy ở đông bộ Hoa-kỳ tổn hại, và chết chóc rất nhiều.

(Havas)

Ngày 7 Juin 1925

Việc đất Ai-cập

Tin Leaire. — Trong những người can vào tội giết quan Thống-lĩnh nước Anh ở Ai-cập, trừ ra một người, còn phải án xử-tử cả.

CÁI KIỆN VỀ VIỆC MỘT ĐỨA BÉ BỊ BẢO ĂN THỊT

Trong năm 1918 ông xã trưởng xã Port Brillet (Mayenne) cho phép một nhà xiếc làm trò ở xã mình. Chẳng may trong khi làm trò, một con báo nó ăn thịt mất một đứa trẻ lên mười tuổi.

Bố mẹ đứa bé xin tòa án bắt người chủ xiếc bồi thường cho mình năm vạn quan, nhưng người chủ xiếc không đưa được. Bố mẹ đứa bé bèn viện lẽ rằng vì xã Port Brillet không trông nom cẩn thận, nên con mình bị hại mà yêu cầu hội-đồng hàng xã đền cho mình. Việc ấy lên đến hội-đồng quốc nghị, hội-đồng xét ra lính tuần cảnh hàng xã không có tội gì, nên bãi không ưng chuẩn lời thỉnh-cầu ấy.

MỘT BẢN LUẬT VỀ VIỆC ĐI LÍNH Ở NƯỚC PHÁP

Theo như bản-luật ngày 24 avril 1925, thì những nhà có năm con giờ lên đã con trai hay con gái mặc lòng, thì một người con được quyền xin gắm cái bạn tại ngũ đi sau tháng. Bản luật ấy cái chủ-đích là để khuyến khích cho các gia-quyến sinh đẻ được nhiều con cái, nhưng xem ra thì khác hẳn cái thể lệ tuyển-linh ở nước ta, vì ở nước ta những nhà con một lại thường được miễn không phải đi lính. Ấy mới biết luật-pháp mỗi nước một khác, luật pháp nước nào không hẳn là có thể đem thi-hành ở một nước khác được vậy.

Tin Trung-hoa

Việc bài ngoại ở Thượng-hải

Tin Bắc-kinh. — Ngoại-giao đoàn cử một hội-đồng điều-tra đến Thượng-hải.

(Havas)

Tin Thượng-hải. — Người Trung-hoa ở tô-giới Pháp có đình nghiệp qua loa để bền tỉnh với các nơi. Hiện nay tình-trạng cũ khá.

Tin Bắc-kinh. — Phòng thương-mại Trung-hoa ở Bắc-kinh định đề-nghị cấm hàng hóa Anh và Nhật căng giấy bạc của hai nước ấy.

Học-sinh vẫn tụ-chúng diễn-thuyết. Hai viên đại-biểu đi Thượng-hải để xem xét tình-trạng mọi việc.

(Indopacifi)

Tòa nội-các

Trước khi có tin rằng Lương-sĩ-Gi sẽ tổ-chức tòa nội-các, nhưng Lương còn tạm không ra. Hiện Gếpcung-Xước đương hết sức vận động, lại hai lần bí mật ra Phụng-thiên mưu cầu với Trương-tác-Lâm để tổ-chức tòa nội-các.

Tin Trương-tác-Lâm

Trương-tác-Lâm định phen này vào Bắc-kinh sẽ sửa đổi lại chính cục, nhưng nghe đâu Trương-tác-Tướng và Vương-vĩnh-Gang là bộ tướng có khuyên Trương chớ nên đi với, nếu có đi thì chỉ nên đến Thiên-tân không nên vào Bắc-kinh làm gì.

Tình hình Quảng-đông

Hện Hồ bảo Dân có khu-ủa bọn tướng đoàn thông điện cự tuyệt Đường-kế-Nghiêu. Còn đối với Dương-hi-Mẫn và Lưu-chấn Hoàn Hồ vẫn hết sức phòng sức, Hồ đã triệu tập quân các nơi về Quảng-c ủa Lưu-chấn-Hoàn cũng hết sức trả lương tướ. Hai bên tuy chưa khai chiến, nhưng thấy đạo Tây-g ang đã đoạn tuyệt sự giao t ông rồi.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. Tôi có mua một khu đất tha, về nhà que. Khi mua thì người bán có làm văn-tự phân-mìn và có đa cả triện và cước ấy của lý-trưởng nhận thực, nhưng văn-tự ấy chỉ làm có một bản thô.

Bây giờ tôi đem trước bộ thì ở tòa Sứ bảo văn-tự phải làm hai bản thì mới trước bạ được.

Nhưng vì rằng người bán bây giờ lại ở tỉnh xa, không tiện bảo làm thêm cho một bản nữa.

Vậy như thế thì không biết rằng tôi có thể làm lấy một bản sao theo đúng y như bản chính có được không? và cái bản sao ấy có cần phải có lý-trưởng sao thực nữa không?

Còn như việc trước bạ thì có thể trước bạ ở tòa trước bạ Hanoi, được không? hay cần phải mua bản ở đâu thì trước bạ ở đấy.

Thể lệ như thế nào xin ngài làm ơn chỉ giáo cho. Cám ơn ngài lắm.

LỜI ĐÁP. — Lệ trước bạ văn-tự phải có hai bản mới được. Nếu can làm thì đành phải xin quan Công-sứ tỉnh mình cho phép mình tóm tắt bản chính rồi xin lấy một bản sao có ấn quan thị-thực mà giữ lấy, chứ không khi nào tòa nhận giữ bản sao.

Nghị-định quan Toàn-quyền ngày 16 avril 1916 qui-định về việc trước bạ các văn-tự của người bản xứ ký với nhau có nói rằng:

« Hễn nào không có sở văn-tự thì trước bạ tại tòa sứ. » Như vậy thì văn-tự của ông không trước bạ tại Hanoi được.

Ph. h. L.

HÀI ĐÀM

Gạo, muối tiền quan....

Một quan ở đâu mới nhận được nghị-định ngày mai phải khởi-hành đổi đi nơi khác. Sáng sớm hôm sau, bà lớn ra công-đường bết đứng lại ngồi, rồi gọi: Cai!

— Dạ, bẩm bà-lớn tròn gì?

— Những tiền-quan khi còi đi thì dân có đền lễ tống-cựu không?

— Dạ, bẩm bà-lớn, những tiền-quan khi đến và khi đổi đi thì nhân-dân có đến lễ tống-cựu và nghênh-tân cả.

— Thế quan mới đến 3 giờ thì thượng-lộ mà cũng thấy mống nào đem lễ vật đến là làm sao?

— Bẩm bà-lớn, năm nay mất mùa; muối cao gạo kém. Nhân-dân đói khát, chỉ vì ăn mà họ chạy deo neo mới được năm gạo đủ muối ăn bữa thân, còn lấy chi mà lễ tiền quan được.

Lê-mạnh-Phiên.

Tự do diễn đàn

Mấy lời bàn cùng bà Đạm-Phương và ông N. X. T.

Nhân tôi được đọc «Lời tổng-chung bài tuyệt-bút của Lê-nhĩ-Khanh nữ-sĩ» của ông N. X. T. Hà-tĩnh trong số báo 2461, ra ngày chủ nhật 31 Mai 1925. Tôi lại xem lại bài văn của Lê-nhĩ-Khanh nữ sĩ, càng các bài về việc ấy giờ về trước, cũng dám xin mạn phép tỏ cái ý-kiến nhà trong trường bút-chiến này mà rồi một câu rằng: « Thật cốt yếu chỉ là một cái vấn-đề về *nữ đức đời nay*, tế ra bàn về nữ-đức thì ít, mà lời lời xuyên-tạc nhau thì nhiều ».

Cứ bình tĩnh đoán cái « đây » bài thì tất cả từng ấy người đương như ai ai cũng vì muốn cho nữ-đức được hoàn-toàn mà phát ra lời nghị-luận, tế mà chỉ « bình thể » dễ đến ra mỗi người một khác, đến thành đem những lời « Cà cuống trọc đa », lấy những khóe « lục-lăng bát giác » mà châm-chích lẫn nhau! Thật chẳng khác gì tình-cục nước Tàu bây giờ đem mấy chữ cộng-hòa, thống-nhất, ái quốc, vị-dân làm một cái cớ « cùng nhà vào giáo, thiên hạ mỉa mai! »

Tôi đây cũng không « ngốc » gì, mà « ở yên chẳng lành », toan những « dục-canh phải tội », nhưng mà cũng có chút nhiệt-thành về phong-tục, lo cho những cái nết « *hiển hiện* » của người con gái nước Nam ngày một biến thành giảo-giở lẳng-loàn, sợ cho cái về *phong nhã* » của các làng khuê-tú đất Việt đổi làm chai-sạn, hung-tợn. Muốn rung hồi chuông cảnh-cáo, mượn nét bút chiêm nồm, đứng giữa làm người « can khéo » mà chẳng có đo bên.

Phàm nghị-luận, phải lấy danh-lý-học (logique) làm tiêu-chuẩn. Khi phát ra một cái vấn-đề gì đều phải cẩn từ rõ mới xuất đề. Đã nắm được cái đề mục rõi lại phải nghiên-cứu cho thấu cả, vấn đề mình muốn giải, nghiên-cứu xong thì phải sưu-tập lấy nhiều chứng cớ, hoặc cổ hoặc kim để làm trụ-cốt; rồi thì mới tìm hết những cái phương-pháp cốt-yếu để diễn giải cho người xem được hiểu cái ý chí của mình, muốn khiến cái vấn-đề ấy ra sao thì giải, rồi kết lại phải lấy một cái định án để làm cho người nghe biết được cái phương-hướng của mình định. Chứ nếu làm văn, hay là biện-luận, cứ nói dài giòng văn-tự, xếp đặt lấy những lời thanh-nhã, mà phần đối nhau chỉ thấy rộn mà không thấy gốc thì còn vô-vị gì bằng!

Nay tôi xin nói trước rằng: Tôi không ưng-mộ vào cái độ quần bút-chiến này mà chỉ xin hỏi lại cáo nhà trong trường chiến-đấu kia mấy câu cốt-tử?

1. — Có phải bà Đạm-Phương cho đến ông N. X. T. cũng đều do một cái vấn-đề nữ-đức đời nay mà phát-luận hay không?

2. — Có phải rằng các nhà nghị-luận ấy đều thấy con gái đời nay văn-minh rồi, tự-do xăng, kẻ thì lấy văn-tự làm mồi buê-nguyệt, người thì đem học-bàn làm chuyện lăng-nhăng, kẻ thì nay đàn mai địch, xướng họa cùng giai; kẻ thì sớm bỏ chiều bái, đi về mải nết; kẻ thì chỉ vụ ăn quần mà chẳng nghĩ đến nết-na; người thì chỉ mải phấn sơn mà không chăm đường công việc; khiến cho những người thức giả thì nhiệt-thành về thể-đạo lo cho rõi cái xã-hội phụ-nữ tương-lai sẽ thành ra cái xã-hội « bầm không lẽ, bỏ không vào, nếm ao không chim » nhan nhản những phường « voi xé nghé đầm » mà rõi đến nước « tìm không ra, đào không thấy » những người hiền-hiền đoan-trang, khuê-nghi phong-nhã; cho nên các nhà bình-luận ấy hoặc có người trách vọng vào học-đường, hoặc có người iêu cầu cùng trường-thương, hoặc có người muốn lấy cái phương-pháp giáo-dục «tăng bốc» để lợi dụng tinh tình, hoặc có người lấy cái thể-chế « đánh đòn » để mong kéo vào đường lẳng; đấy không?

3. Có phải là các nhà nghị-luận ấy hết thảy ai ai cũng công-nhận rằng « *từ đức tam tòng* » là những vật qui báu ngàn thu không bao giờ đến phải khinh miệt mà « *trọng dấu trên bộc, lãm bằng ấn bo, bướng-tuồng phong-tăng* » là những cái tật xấu từ xưa đến nay chẳng cứ gì đông tây, không riêng gì nam bắc, đều nên khinh rẻ bỉ bạc! cho nên kẻ thì gọi bỏn Khổng-Mạnh đánh thức đàn em, người thì lấy tiếp Phê (Fénelon) Lu-thoa (Rousseau) để dành bọn trẻ; kẻ thì muốn bói xấu bói nhơ cho người khinh người tởm mà phải chừa; kẻ thì muốn vẽ hoa cải gấm cho người thích người vui mà hóa tốt đó không? Nếu quả vậy thì cái tấm thiện-niệm đã Phật đủ Gia-ấn cũng là đáng trọng cả....

Cứ như ý tôi thì xin hiến đôi phe mỗi phe một kế, nếu thực là các ngài đều có tài có học cả, không-gì-dẫn nổi chỉ có cái văn-chương « bọt bể » ấy mà thôi thì các ngài nên xếp cán qua đề cầu ngọc-bạch, cùng nhau cùng vẫn cứu cái nền nữ đức suy-đồi của nước nhà thì hơn. Cái kẻ ấy các ngài chịu hòa với nhau mà làm, tưởng rằng thật là nữ-giới vạn-hạnh, quốc-gia vạn-hạnh.

Nay xin thưa thực:

Về bà Đạm-phương. Mấy năm nay bà đã rõi danh là nữ-sĩ, bài đăng trên báo rất nhiều. Song xem ra hình như..... bà bàn rõi cái gì cũng là những lời thường, những lẽ thiển-cận cả, chứ không thấy bà nào là nghị-luận trác-việt, nghiên cứu thâm-thúy. Vậy bây giờ bà nhân cái dịp này, một đương thì bị người ta công-kích, một đương thì có nhà báo hoan nghênh, bà nên làm ra một bài nghiên-cứu về cái đạo-đức của đàn-bà. Bài ấy nên kể sơ-khởi có xã-hội thì cái vị-trí người đàn-bà thế-giới và nước ta ra sao, sau rõi biến-thiên tiến-hóa ra thế nào, rõi sau này đến thế nào, ấy là một; vị trí đã khắc-sát sưu-cầu xong thì nói đến cái nhân quyền thiên-phú và cái nghĩa-vụ đương-nhiên của người đàn-bà thế-giới và nước ta ra thế nào? Kết-cục đoán-định nên thế nào cho phải thì phải thế? Dẫn-chứng-kim, so lời các nhà triết-học và giáo dục Âu-Á bàn kèm nhau thế nào, lấy cái ánh-hưởng sinh-hoạt và cái kết quả về đạo-đức của các xã hội phụ-nữ đông tây ra thế nào làm tỉ-thiện. Đem cái lý-thuyết về giáo-dục đàn-bà con gái của bà là « trung-bốc » là tại làm sao mà ở đâu giải. Gồm cả triết-học, tâm-lý-học, luân-lý-học, xã-hội-học, sinh-kế-học, và

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

iến-hóa học vào một lò, rồi lấy phép quy nạp và phép suy-diễn hợp lại mà tác-luận.

Như vậy thì mới khiến cho xã hội p ải biến-đổi, mà người phản-đối không thể lấy một bài văn sướng mà nói hồn được với mình.

Về đảng N. X. T. Ông có cái lý-thuyết ta người khôn nói mình, kẻ dại đánh đồn » thì rằng nên lấy cách nghiên-cứu như tôi đã biên với bà Đạm phương kia mà diễn luận. Ông đã có cái lối vấn kịch-l'ệt, ông lại có cái lối vấn thống-thiết, xin ông nên — nếu có p ải ông rủng vì nữ-đức nước nhà thật — làm lấy một bài luận, lấy cái tinh-cách khoa học mà nghiên-cứu. Chớ nên hàm hồ trong mấy lời văn tranh khí với bọn « phụ nữ vô-tri » bọn «đê hoang ở và mà nên nghĩ rằng bọn « phụ-nữ vô-tri » ấy mẹ chúng ta cũng có ở trong, cái bọn « đê hoang, ở và » ấy người thân-thuộc của ta cũng là phần gái. « Voi giày cuộ mồ » đáng để cho ta chế, song ta nên thương cho phong-hóa ai sao mà đê cho người tuân ta kia « quạ mồ voi giầy ». Nếu có nhiệt tâm với xã-hội thì cần gì thua được ở chỗ bàn nông nổi nổi.....

Doãn Ánh, Trần-hiếu-Minh.

VIỆC HANOI

THỜI - TIẾT

7 giờ 30 độ
15 giờ 31 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một ta.	11	00
— nhì, —	10	20
— ba, —	9	00
Thóc hạng nhất, —	7	00
Hấp ngô —	7	30

Giá bạc. — Kể từ ngày 9 Juin 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 80.

Tin tàu. —Tàu *Amazone* mang thư sang Pháp trừ các đồ có khai giá không kể, sẽ ở Haiphong chạy Tourane, và Saigon ngày thứ năm 11 juin hồi 11 giờ. — Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa hồi 20 giờ 7 phút ngày 10 juin.

Tàu *Songkoi* đến ngày thứ tư 10 Juin hồi 10 giờ sáng ở Hải-phòng sẽ chạy thẳng đi Hong-kong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Hải-phòng chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tới hôm 9 juin.

Tin đường sá. — Đường Caobằng đi Lạng-sơn nay bị đứt ở kilomètre 139.

Hội đồng Chính-phủ — Hội-đồng chính-phủ thường trực đến ngày thứ năm 13 juin hồi 8 giờ rưỡi sẽ họp tại phủ Toàn-quyền, do quan quyền Toàn-quyền Monguillot chủ tọa.

NƯỚC-CHANH
HIỆU T. B.
TỐT NHẤT, SẠCH NHẤT, LÀNH NHẤT
BÁN BUÔN TẠI:
125, Phố Sinh-từ (cạnh Giám) Hanoi.

Các phòng canh-nông ở Đông pháp. — Ngày 30 avril vừa rồi, quan Giám-quốc Đại-p áp đã ký nhị dụ sửa đổi lại các chỉ-thị cũ qui định về các phòng canh-nông ở Đông-pháp. Trong những điều sửa đổi lấy có một điều quan hệ cho dân ta là châu hội-viên canh-nông ta từ nay cũng được công-cử như chân hội viên Pháp, nhưng chưa rõ là được mấy chân. Điều thứ 6 trong chỉ-dụ ấy rằng :

« Các hộ-viên canh nông bản xứ đều do một hội đồng công cử, hội-đồng có những nhà điền chủ cùng những nhà được hưởng dụng các điền sản. Những hạng nào được đi bầu cử cũng những thể lệ bầu cử thế nào thì sẽ do quan Toàn-quyền định ».

Như vậy thì điều mong ước của các nhà nông mình, nay đã được thỏa mãn, chỉ còn đợi quan Toàn-quyền ký nghị định định về các thể lệ mà thôi.

Ai cũng nhớ rằng chức hội-viên canh-nông ta, từ khi có phòng Canh-nông đến giờ, đều do Nhà-nước tuyển cử cả, mà tuyển cử ở trong quan trường ra cả hai ông, chứ không được do các nông gia công cử như hội-viên P áp.

Tại tòa Đốc-lý. — Quan Đốc-lý Eckert tiếng với cụ cố bà và phu-nhân đã đi 6-tô xuống Haiphong sáng sớm hôm nay, để đáp tàu về qui-quốc.

Quan Đốc-lý mới là M. Dupuy đã bắt đầu nhận việc từ sáng hôm nay.

Bản-quán có lời kính chúc quan Đốc-lý Eckert cùng quý-quyến vượt bể bình an và kính chúc quan Dupuy đã tới nơi.

BÁN NHÀ

Bán một cái nhà số 45, phố hàng Đậu (rue de Graines n° 45), và một cái nhà số 21, phố hàng Bè (rue des Radeaux n° 21)

Ai muốn mua xin hỏi tại phố hàng Giò số nhà 16 (Boulevard Gia long n° 16).

Một cuộc diễn-thuyết tại nhà nhạc hội Tây. — Đến ngày 10 juin, hồi 10 giờ đêm, quan chánh kiểm-sát Tài-chính Norès là đại-ly của hội Paroc-Pháp tại Đông-dương sẽ diễn thuyết ở nhà Nhạc hội Tây về «Những cuộc du-lịch trên không trung tại Đông-pháp».

Việc Đinh-quang-Chiểu. — Ngày nói đến ngày 22 Juin này thì xử lại việc quan p ủ Đinh-quang-Chiểu bị tòa Thượng-t ẩm năm trước kết án 20 năm k ổ sai về tội giết mấy nhân mạng ở trên Yên-thế.

Thi tú-tài Tây. — Chiều hôm qua và sáng hôm nay thì những bài sau này :

PHẦN THỨ NHẤT

Ban khoa-học với ngữ-học và ban Latin với ngữ-học.

Bài dịch ra chữ Pháp

Chuyện nẫu một nồi kê

Có một người kia không chịu làm việc chi mà ăn, chỉ muốn làm quan mà thôi, nay vào sở này xin làm quan huyện, mai vào tòa kia xin làm quan phủ, mà không được làm chức nào cả, tức quá.

N. he có một ông đạo-sĩ tu ở một cái chùa đắc đạo, tay biết những việc

Các kỳ thi thêm. Những kỳ thi khóa thứ n°1 trong năm 1925 tại Trung Bắc Nam-kỳ pay đặt như sau này :

I. Các kỳ thi Pháp

1° Bằng Tiểu-học Tây (B. E.) và bằng Cao-tầng tiểu học Tây (B.E P S)

Hanoi : Thứ tư 23 septembre 1925
Saigon : Thứ tư 12 oc obre 1925

Những đơn xin ứng-thí phải gửi đến phòng Học-chính phủ Thống-sứ hay Thống-đốc, ở Hanoi thì nhận cho đến ngày 14 septembre và Saigon đến ngày 28 sep'embre 1925 là cùng.

2° Bằng Tiểu-học cao đẳng Tây (B S.)

Hanoi : Thứ tư 16 septembre 1925
Saigon : Thứ tư 30 sep embre 1925

Các đơn xin ứng thí phải gửi đến phòng Học-chính p ủ Thống-sứ hay Thống-đốc ; ở Hanoi thì nhận cho đến 12 septembre và Saigon đến ngày 16 septembre là cùng.

II. Các kỳ thi Pháp-Việt

1° Bằng cao-đẳng tiểu học Pháp-Việt (Diplôme d'études primaires supér eurs franco-indigènes)

Hanoi, Huế, Vinh : Ngày thứ hai 5 octobre 925
Saigon : Ngày thứ hai 19 octobre 1925.

Các đơn xin ứng thí phải gửi đến các phòng Học-chính p ủ Thống-sứ hay Thống-đốc ; ở Hanoi, Huế, Vinh nhận cho đến ngày 21 septembre và Saigon đến ngày 5 octobre là cùng.

Kỳ thi tốt-nghiệp trường Cao-đẳng Sư-phạm — Trong danh-sách các thí-sinh trúng tuyển kỳ thi tốt-nghiệp trường Cao-đẳng Sư-phạm đăng ở số báo hôm qua, về *ban văn-chương*, có hiệu lầm thứ tự trên dưới, vậy nay đăng lại như sau này :

Ban văn-chương : MM. Lê-bá-Cang, Nguyễn-văn-Kính (Nam-kỳ), Đỗ-đức Phức (Bắc-kỳ), Trần-văn-Chủ (Bắc-kỳ), Cao-xuân-Huy (Trung-kỳ), Châu-kim-Hặng (Nam-kỳ)

MỘT KỲ THI THƯ-KÝ

Ngày chủ-nhật 14 Juin này, Công ty hỏa-xa Vân nam sẽ mở một kỳ thi thư ký hạng ba. Người ứng thí phải có một cái bằng trong các bằng sau này :

Bằng thành - chung tốt - nghiệp (Diplôme de fin d'Etudes Complémentaires Franco Annamites) ; bằng tiểu-học tây (Brevet élémentaire) và bằng cao đẳng tiểu học (Brevet d'enseignement primaire supérieur).

Thí sinh phải đến biên tên tại phòng thư-ký về các sở quản-trị (Secrétariat des Services administratifs).

TIỆU BÁO CHÍ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MÀU NÀO QUYỂN MÀU NẤY
(CATALOGUE) Ở BÀY

Tòa Thượng-thẩm. Sáng hôm nay tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này :

Lừa người lấy tiền. Việc Trần-như-Bích đánh lừa các người chung cổ phần lập hiệu Hợp-phú buôn bán tại Haiphong rồi chứa lại số sách lấy tiền góp vốn tiêu gần hết (là việc đã đăng trong một số báo trước) thì nay tòa Thượng-thẩm y án phạt hai năm tù.

Lại mấy cái án xử tử. — Ngày 26 tháng mười năm 1924 có hai người lính coi tù ở Quảng-châu-loan dẫn 16 Tsan-cao-Tiau là tù Khách (đều phải khổ sai) đi đến núi ở gần thành phố, lấy cớ để làm việc công, đến lúc trở về kiểm thấy thiếu hai cái cuốc. Hỏi gió hai người lính đông chỗ chân nói bắt hai đứa lên tìm. Hai đứa đi tìm được rồi xuống thấy hai người lính đương quay mặt vào nhau nói chuyện lén lấy cuốc bổ vào đầu hai người lính kỳ.

Những tên tù khác thấy thế cũng cầm xẻng cuốc chạy lại đánh nữa. Một người lính bị trọng-thương chết ngay, còn một người bị chúng đánh đau phải nằm giả chết để chúng bỏ xích chỗ thì mới thoát nạn ; sau tên Tsi-ki bắt được tên Nong-a-Long và chingkip Yang mà thôi, còn thì chúng trốn được cả. Người lính bị đánh nhận được mặt tên Nong-a-Long cầm cuốc bổ người ấy.

Việc án-mạng này không phải xử ở tòa án Đại-hình là vì theo luật những kẻ tội tù đương phải giam phạm về tội hình đối với người nhà nước trong khi đương làm việc quan thì phải xử tại tòa Thượng thẩm.

Tòa Thượng-thẩm hỏi tội nhân và chứng tá, rồi kết án phạt tên Nong-a Long phải tội xử tử, tên Tching kip Yang 5 năm tù đồ và kết án vắng mặt phạt tù tên Tsan-kao-Tiou, Hy Yien-Tsiang, Leo Tsian Honot, Tchang kong Lao, Ngoan Tock Sieu, Yeo pao Tsan, Yap a Yang và Nong a Sain (hiện tại đào) đều phải tội xử tử cả.

Thuốc phiện lậu.— Nguyễn-văn-Mẫn ở làng Thanh xá (Hải-dương) phải tòa-án Trừng-trị Haiphong phạt 2 tháng tù, 500 quan và 8 ∗ 95 tiền bồi thường cho sở Thương-c ính, vì sở Thu ng chính bắt được một tí thuốc phiện lậu ở trong nhà. Nay quan Chưởng-lý xét hồ sơ, ngờ là Nguyễn-văn-Mẫn phải tội oan cho đôi chúng xét lại. Tòa Thượng-thẩm v bởi chứng tá thì ra Nguyễn-văn-Mẫn bị một tên thù lô thuốc phiện vào nhà rồi đi báo bắt, nên bác cái án ở Tòa Sơtầm và tha cho Nguyễn-văn-Mẫn được trắng án.

Hôm thứ bảy 30 mai trước có bỏ quên ở trên một cái xe cao-su, một lập giấy mà cần. Vậy ai bắt được các giấy mà đó, hễ đem trả tại nhà số 2 đường Bobillot prolongé thì sẽ xin tặng một món tiền mười đồng (10$00).

Thuốc dương-mai, thuốc tâ lị, thuốc ben rất thần-hiệu, bán tại hiệu QUẾ-LÂM, *số 42 phố Phúc-kiến.*

Ai có bệnh dùng thử sẽ biết hay.

LE SIGNE DE ZORRO!!!

Dấu hiệu của ZORRO »

Là một phim ảnh 8 đoạn của rạp chớp bóng CINEMA PALACE, bắt đầu từ thứ tư 10 Juin đến thứ ba 16 Juin 1925.

ZORRO!!! Ảnh hùng hào-kiệt, tài chí cao xa !

Đối với thiên-hạ thì giả làm khờ giả ngu dốt, chịu người sỉ-nhục khinh-bỉ cho để việc thay hình đổi dạng để sử bênh vực những kẻ nghèo hèn bị những quân tàn-bạo ức hiếp.

ZORRO!!! Là một phim hùn rất hay, rất vui, để cả em qua trong khắp Hoàn-cầu; đâu đâu cũng được đông người xem lắm, mà đã công nhận là một phim ảnh có một không hai.

DOUGLAS FAIRBANKS, đóng vai ZORRO! rất khéo, dùng sức mạnh và võ giỏi, thì hành những cảnh, trông rất phê sợ!!!

Xin mời quý-khách đến xem cho đông. Giá các hàng vào xem cũng như thường không tăng.

Tòa án Trừng trị — Trong mục này đã g ở số báo hôm qua, về đoạn cuối, in mất mấy c ữ, thành vô nghĩa, là câu « P iền tòa hôm nay có nhiều người đến xem lắm, là vì *cái cũng là ân cấp* » Vậy nay cải chính lại cho đúng.

Hội Tri-tri. — Ngày chủ nhật vừa rồi, hội Tri-tri đã làm lễ phát phần thưởng cho các học trò cần hội do quan chánh đốc-học Ble-ky Lafferranderie chủ tọa. Buổi lễ ấy có phường nhạc binh của vệ khố đỏ thứ nhất đến trỗi nhạc.

Ông Phạm Quỳnh là hội-trưởng hội Tri-tri có đọc một bài diễn văn, rồi đến ông Đào-trọng-Đủ là đốc-học các trường của hội đọc bài diễn-văn thường lệ. Quan chánh đốc-học Lafferranderie cũng đọc một bài đáp lại rất bão học trò rất là ân cần. Đoạn rồi hội-đồ g trị sự có mời các quan khách thưởng rượu *champagne*, mỗi đĩa quả 0 giờ hội mới giải tán.

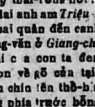
AU CINÉMA TONKINOIS
13 rue des Eventails
Từ thứ sáu 12 juin đến thứ hai 15 juin 1925
L'INTRÉPIDE CANADIENNE
Gia-mã-đại nữ-anh-hùng
Phiêu lưu tiểu-thuyết
Cả thảy 15 hồi
Do Miss Helen Holmes và Thomas Langham diễn
Mỗi kỳ đổi chương-trình chiếu ba hồi ; Mỗi tuần lễ kể từ ngày thứ sáu đến hết ngày thứ hai
Hồi thứ 7. — Một cái tòa xe hỏa bị nổ.
— 8. — Một việc mưu hại gớm ghê.
— 9. — Trước sự chết.
MALEC VOI MA
Hài kịch có hai phần
Thứ bảy 13 Juin hồi 17 giờ 30.
Chỗ nhất 1$
Buổi ban ngày giảm giá

Ân thưởng kim tiền. — Vì dịp Tết tuần đại hành vừa rồi, Mme M'e ký Nguyễn-thị-Khang ở hàng Bông và M. Lợi-thái Nguyễn-tử-Quang ở hàng Bạc đều được thưởng độ tam bang kim tiền. Vậy xin có lời mừng các nhà công nghệ mới được ân thưởng.

Thưởng hàm. — M. Đinh-ngọc-Anh tức Đinh-nhọc-Ky quán làng Dan hai, huyện Nghi-xuân (Hà-tĩnh) làm thầu khoán ở Yên lưu phố Kinh-môn (Haidương) nay được đặc cách thưởng tàng cửu-phẩm văn-giai vì đã có công làm cái nhà thuốc ở Yên-lưu.

Mấy cái án xử-tử. Mấy đứa thủ phạm giết M. Counillon ở phố hàng Cá năm trước, đến sáng mai sẽ phải xử tử tại trước nhà pha Hỏa-lò. Cái án ấy lâu mới thành là tại những tội nhân xin phá án hai lần, việc phải xử đi xử lại, đến khi tòa Đại-hình đã kết án xong rồi, chúng lại xin ân xá. Nay đơn x n ân xá bị bác thì chúng mới phải xử tử.

Giờ dụng xe tay. — Hồi 6 giờ 45 hôm mồ g 7, chiếc 6-tô T. 2016 của M. Imbert, đốc-học trường sư-phạm, đi tới đầu đường Đồ-hữu-Vị thì đụng phải một cái xe tay trên có một người lớn và một đứa trẻ con, rồi chiếc xe tay bị gẫy hai tay xe và hai người ngồi xe thương xoàng thôi.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ 0$90

Số 209
THUY-HỬ
NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Triệu-năng chạy đến cửa miếu, vướng cái rễ cây, ngã lăn xuống đấy, *Lý-quí* thừa thế giẫm chân lên lưng, hai tay giơ búa toan bổ.

Phía sau lại có hai vị hảo-hán nữa, chạy đến, quăng nón xuống đấy, rồi mỗi người cầm một ngọn giáo : Người đi trước tức là *Âu bàng* ; người đi sau tức là *Đào-tòn-vượng*

Lý qui trông thấy có hai vị hảo-hán kia đến, sợ tranh công của mình, vội-vàng giơ thẳng lưỡi búa gia sức hết mạnh một nhát, đứt đôi người *Triệu-năng* ra, rồi lại đánh bọn thổ-sinh chạy tán loạn.

Tống-giang vẫn không dám bước ra hỗng lại thấy phía sau có ba vị hảo-hán tiến đến : người đi đầu trước nhất tức là *Xích-phát-qui Lưu-đường* ; người thứ hai tức là *Thạch-thùng quân Thạch-đăng* ; người thứ ba tức là *Thôi-mệnh phán-quan Lý-lập*.

Cả bọn sán vị hảo-hán ấy đều nói :

Ta đánh cả bọn chúng nó rồi, mà sao vẫn không tìm thấy *Tống đại-huynh* !

Thạch-đăng bỗng reo lên mà rằng :

— Có người nào đứng nấp ở phía sau cây thông kia !

Bấy giờ *Tống-giang* mới dám bước ra mà cảm tạ mọi người rằng :

— Đa-tạ anh em lại đến đây cứu tôi, cái ơn sâu nay tôi biết lấy gì báo đáp cho được.

Các vị hảo-hán trông thấy *Tống-giang*, đều mừng rỡ mà rằng :

— *Tống* đại-huynh đây rồi ! Mau-mau đi báo để *Triều* thiên-vương biết.

Thạch đăng và *Lý-lập* mỗi người chạy đi một ngả, để báo với *Triều-cái*. *Tống-giang* bồi *Lưu-đường* rằng :

— Tại sao các ông biết tôi ở đây mà đến cứu ?

Lưu-đường đáp rằng :

— Từ khi đại-huynh xuống núi, *Triều* thiên-vương cùng *Ngọ* quânsư vẫn lấy làm áy-náy, liền sai *Đái* viện-trưởng theo đi để dò-la xem tin-tức thế nào. *Triều* thiên-vương lại nóng lòng nóng ruột, chỉ sợ xảy có sự gì chăng, mới cùng anh em chúng tôi đi để tiếp ứng. Đi đến nửa đường, thấy *Đái* viện-trưởng phi báo rằng có hai thằng giặc đang đuổi theo đại-huynh. *Triều* thiênvương nổi giận tức khắc sai *Đái* viện-trưởng về bảo sơn-trại, chỉ lưu *Ngọ* quân-sư, *Công-tôn-thắng*, ba người ta qui tiện. Cái người muốn làm quan ấy, vào bồi ông đạo-sĩ rằng : « Xin ông có phép nào mà cho tôi được làm quan thì tôi mới thỏa lòng tôi ». Lão bẩy giờ ông đạo-sĩ đương nói nẫu nồi kê, thấy người ấy hỏi thế, thì mới bảo rằng : « Không sự, anh cứ năm đó mà ngủ, đã tôi nau chín nồi kê, rồi tôi sẽ bảo anh ». Mà ông đạo-sĩ thì cứ v ện nẫu kê

Người ấy nghe lời ông đạo-sĩ, mới nằm xuống mà ngủ thì thiu thiu ngủ đi, hốt ra cảm thấy chiêm bao, tự nhiên thấy có chỉ vua đòi người ấy ban cho làm quan đại-thần.

Ban khoa-học với ngữ-học

Bài dịch ra ỏ-nêu

Il y avait jadis un homme, ambitieux et paresseux à la fois, qui ne voulait rien faire pour gagner sa vie.

Désirant uniquement être fonctionnaire il se présentait tantôt à un bureau, tantôt à un autre pour demander une place de préfet ou de sous-préfet et, comme on le renvoyait sans lui accorder le moindre emploi, il était au désespoir.

Ayant appris qu'un prêtre taoïste, qui vivait retiré dans un petit temple au sommet d'un montagne, avait le don de connaître les destinées, notre ambitieux se rendit auprès de lui : « Je vous en prie, dit-il au prêtre, si vous possédez une recette qui me fasse obtenir un haut emploi, vous comblerez mes désirs. » A ce moment, le prêtre était occupé à faire cuire une marmite de millet. « Tranquillisez-vous, répondit-il, étendez-vous là et reposez-vous. Lorsque ce millet sera cuit, je vous donnerai mes conseils » Et le prêtre continua sa cuisine. L'ambitieux s'était couché doucement, s'assoupit et il eut un songe.

Le roi le mandait et lui conférait une charge avec le rang d'Excellence.

PHẦN THỨ HAI

Ban toán học

Luận triết-học

(Ba bài được chọn lấy một)

I

Les lois de la nature. Comment les découvre-t-on ?

II

A quoi doit-on attribuer l'exactitude qui caractérise les sciences mathématiques ?

III

Expliquer comment le sentiment patriotique est fondé en raison.

Ban triết học

Văn vật-học

I. Notions sommaires sur l'oreille.
II. Principales anomalies de la vision.
III. Réserves nutritives, glycogène et graisses.

Vật lý học

1. Maximum de densité de l'eau
2. Mesure des quantités de chaleur (méthode des mélanges)
3. Thermomètre à mercure, détermination des points fixes.

Ce kỳ thi khóa thứ n°1 trong năm 1925 tại Trung Bắc Nam-kỳ pay đặt như sau này :

I. Các kỳ thi Pháp

1° Bằng Tiểu-học Tây (B. E.) và bằng Cao-tầng tiểu học Tây (B.E P S)

Hanoi : Thứ tư 23 septembre 1925
Saigon : Thứ tư 12 oc obre 1925

Những đơn xin ứng-thí phải gửi đến phòng Học-chính phủ Thống-sứ hay Thống-đốc, ở Hanoi thì nhận cho đến ngày 14 septembre và Saigon đến ngày 28 sep'embre 1925 là cùng.

2° Bằng Tiểu-học cao đẳng Tây (B S.)

Hanoi : Thứ tư 16 septembre 1925
Saigon : Thứ tư 30 sep embre 1925

Các đơn xin ứng thí phải gửi đến phòng Học-chính p ủ Thống-sứ hay Thống-đốc ; ở Hanoi thì nhận cho đến 12 septembre và Saigon đến ngày 16 septembre là cùng.

II. Các kỳ thi Pháp-Việt

1° Bằng cao-đẳng tiểu học Pháp-Việt (Diplôme d'études primaires supér eurs franco-indigènes)

Hanoi, Huế, Vinh : Ngày thứ hai 5 octobre 925
Saigon : Ngày thứ hai 19 octobre 1925.

Các đơn xin ứng thí phải gửi đến các phòng Học-chính p ủ Thống-sứ hay Thống-đốc ; ở Hanoi, Huế, Vinh nhận cho đến ngày 21 septembre và Saigon đến ngày 5 octobre là cùng.

Kỳ thi tốt-nghiệp trường Cao-đẳng Sư-phạm — Trong danh-sách các thí-sinh trúng tuyển kỳ thi tốt-nghiệp trường Cao-đẳng Sư-phạm đăng ở số báo hôm qua, về *ban văn-chương*, có hiệu lầm thứ tự trên dưới, vậy nay đăng lại như sau này :

Ban văn-chương : MM. Lê-bá-Cang, Nguyễn-văn-Kính (Nam-kỳ), Đỗ-đức Phức (Bắc-kỳ), Trần-văn-Chủ (Bắc-kỳ), Cao-xuân-Huy (Trung-kỳ), Châu-kim-Hặng (Nam-kỳ)

Tống-giang nghe nói mừng-rỡ, vội-vàng sụp lạy *Triều-cái* mà thưa rằng :

Hiền-huynh thì ân như thế thì *Tống-giang* này dẫu chết cũng cam lòng.

Các vị đầu-lĩnh ai nấy đều lên ngựa, ở *Hoàn-tạo-thôn* đi ra *Tống-giang* ngồi trên mình ngựa sớt tay để lên trên mình mà làm n ăm đưa *Triều cái*, *Hoa-vinh*, *Tân minh*. *Hoàng-tin*, *Tiết vinh*, *Tưởng kinh* và *Mã-lân đến* ; *Lý-lập* cũng đưa *Lýtuấn*, *Mạc-hoằng*, *Trương-hoành*, *Trương thuận*, *Mạc-xuân*. *Hầu-kiểu*, *Tiêu-nhượng* và *Kim-đại-kiên* đến. Các vị hảo-hán cái chào *ông giang*, *Tống-giang* thì ở lại cắm-trại.

Triều-cái nói :

— Tôi đã bảo hiền-đệ chớ đi một mình, hiền-đệ không ng e lời tôi, xuýt nữa thì ngày đến tính-mệnh.

Tống-g ang nói :

— Tôi c ỉ vì còn chút cha già, cho nên nóng lòng sốt ruột, đứng ngồi không yên, thế tất phải lên về đem cả mẹ đi mới được.

Triều-cái nói :

— Tôi xin nói để hiền-đệ được mừng lòng. Lệnh-tôn cùng lệnh-đệ gia-quyến, tôi đã bảo *Đái-tôn* cùng *Đỗ thiên*, *Tống-vạn* *Vương-thiên-thọ* *Đồng-uy* và *Đồng-mãnh* đưa về sơn-trại rồi.

Tống giang nghe nói mừng-rỡ, vội-vàng sụp lạy *Triều-cái* mà thưa rằng :

— Hai anh em *Triều năng* ngày nào cũng sai quân đến canh g ữ. chỉ đợi có công-văn ở *Giang-châu* tư đến thì bắt hai c a con ta đem nộp quan. Kh con về gỡ cửa tại phía sau thì có tâm chín tên thổ-binh đang ở thảo đường phía trước bỗng bỏ đi mất, không biết là chúng đi đâu. Đến bữa canh ba, thấy có hơn hai trăm người phá cửa vào, đỡ ta lên kiệu đem đi, lại bảo em con thu-thập hòm rương rồi phóng hỏa đốt nơi trang-viện. Bấy giờ không để cho ta kịp hỏi, cứ việc mà đưa thẳng về đây.

Tống-giang nói :

— Ngày nay cha con được sumhợp cùng nhau, đều là nhờ ơn của các vị đầu-lĩnh đó.

Tống-giang gọi *Tống-thanh* ra lạy tạ các vị đầu-lĩnh. *Triều-cái* cùng các vị đầu-lĩnh lại làm lễ bái-yết *Tống* thái-công. Khi bái-yết xong, thượng quân làu-la giết trâu mổ lợn để đặt tiệc khánh hạ, mừng mấy cha con *Tống-giang* đã được cùng nhau sum họp một nhà.

Ngày hôm sau mở tiệc khao thưởng quân-sĩ. Đến ngày thứ ba *Triều-cái* lại đặt riêng một tiệc rượu để mừng *Tống-giang*. *Công-tôn-thắng* thấy vậy, bỗng sực nhớ đến mẹ già ở tại *Kiềnchâu* xa cách bấy lâu, chưa biết tin tức ra thế nào.

Trong khi tiệc rượu, *Công tôn-thắng* nói với các vị đầu-lĩnh rằng :

Các vị đầu-lĩnh đối-đãi chúng tôi trong bấy nhiêu lâu, cái tình thân ái, chẳng khác chi anh em cốt-nhục, nhưng tôi khi tôi theo *Triệu* thiênvương đến sơn-trại, ngày nào cũng rượu-chè vui-thú, mà chưa từng về làng thăm mẹ già tôi. Vả sư-phụ tôi lấy tâm mệnh mẹ già tôi. Vả sư-phụ tôi lấy tâm mệnh mẹ già tôi mong đợi, vậy tôi hãy xin tạm biệt các vị đầu-lĩnh trong giâm ba tháng để về thăm quê nhà, khi khiến cho mẹ già tôi phải ngày đêm thương nhớ.

Triều-cái nói :

— Thuở trước t ên-sinh đã có thuật chuyện là lệnh-đường ở bảo-phương, không ai thị phụng, nay tiên-sinh lại nỡ như thế thì chúng tôi khi nào nỡ đàm nặng cản, nhưng trong tiệc lyhiệt, cũng lòng sao đang, hãy xin đợi đến ngày mai cho chúng tôi đặt một tiệc tiễn-hành vậy.

Công-tôn-thắng tỏ lời cảm tạ. Hôm ấy uống rượu rất vui, rồi ai nấy đều về phòng nghỉ. Ngày hôm sau, *Triều-cái* truyền đ ; một tiệc rượu ở dưới cửa quan để t ễn châu *Công-tôn-thắng*.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo.
15 chân-kính
Mặt sứ kim có đạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
59, Phố Paul Bert, — HANOI

金泰正獅號茶名

TRÈ ĐẦU XUÂN CHÍNH HIỆU
KIM-THÁI ĐÃ TỚI

Bản-hiệu mới nhận được các thứ trè chính ở Vũ-gi-sơn mới sang, nào được nước được hương, các ngài đã dùng qua chè của bản-hiệu, xin cứ giữ quà bỏ chiếc-cổ cho lấy làm hân-hạnh lắm. Xin kem kể ra vài thứ để các ngài rõ.

Kim-thái,	Lâm-mậu,	Thiên-thái
Công-thái,	Tam-hỷ,	Tam-nguyên
Như-ý,	Ngũ-phúc,	Minh-thái,
	Kim-mậu.	

KIM-THÁI
HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.
21 81

NHÀ BÁ-CHUỒNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về dương tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine
Giá 1 $ 80 một hộp

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0 $ 95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0 $ 90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin nhắc ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo-quán gửi đến nhà mới, thì gửi cho báo-quán cái giấy quấn báo, chứa lại thế nào thì báo rõ rằng vào đấy, và gửi theo hai hào (0 $ 20) bằng tem công thực, để chữ tiền giấy quấn khác.

Để ai không gửi tiền theo thì cứ đã ngại cho cả hoặc phải trả nặng hơn.

Cuộc quyên tiền giúp trường Thể-dục Hanoi. Ngày 15 tháng avril, quan sai-trị L. Marty có đạt tờ cho các hội-viên hội Khai-trí Tiến-đức để quyên tiền giúp trường Thể-dục thì đã có nhiều ngài gửi tiền về cho ông Lê văn-Phúc, 82 phố hàng Gai.

Mới đây ông Bạc-thọ-Bưởi quyên 50 đồng ; ông Ng ửa-Tín 50 đồng ; ông Ng-đức-Long ở Thái-bình 2 đồng ; ông Võ-duy-Thành Hòa bình 5 đồng ; ông Mai-tâm-Thanh Thái-bình 5 đồng ; ông Ng đình-Cung Hải-phòng 10 đồng ; ông Lê-ỷ-Oánh Phan-rang 3 đồng.

Trường Thể-dục có lời cảm tạ các ngài một cách rất ân-cần. Có nhiều người ở xa mà cũng không quên việc nghĩa thì thật là quí-hóa và càng. Xin nhắc lại để các ngài hội-viên hội Khai-trí nhớ rằng trường Thể-dục cần tiền để dựng một lớp nhà cho xứng đáng và gọi về sinh, mua thêm đồ tập thể-thao, xây một cái bể bơi để học trò tập bơi và khoảng trường thêm ra để sau này thành cái kiểu-mẫu cho các trường võ trong nước cũng như trường Collège d'Athlètes Romains bên Pháp. Số tiền kinh-phí về các công việc ấy ước độ năm nghìn bạc.

Quan sai trị Marty cho các công việc ấy là chánh đáng và khẩn-thiết, nên mới xin các ngài phụ-trợ tán-thành cho. Vậy trường Thể-dục mong các ngài gia tâm, trước vì nòi-giống sau để khỏi phụ tấm lòng tốt của một quí-quan đối với đồng-bang ta. Mong lắm !

Trường thể dục lại cáo

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội-đồng khánh tiết. — Hồi 9 giờ rưỡi sáng ngày 10 hôm nay hội-đồng khánh-tiết đã họp tại buồng hội-đồng tòa Đốc-lý để ấn-định cương-trình ngày hội 14 juillet năm nay.

Trẻ con lạc. — Trung-thị-Hiệm 36 tuổi, nhà ở Lục-viện trình mất đứa con gái 13 tuổi tên là Phạm-văn-Lượng từ sáng ngày 6 juin 1925.

Nạn ô-tô. — Ngày 7 juin trước, vào hồi 19 giờ 30, chiếc ô-tô số T. 1.261 của M. Lepage làm công cho sở ximăng, do ông lấy cầm lái lấy đi đường Núi-đèo, ngoài địa-phận thành-phố, va phải một cái xe đun có hai người phu đầu bị thương cả. Ô-tô cũng bị-tại nhiều lắm.

Những con sợi ăn cắp. — Vừa rồi có một tên ăn cắp mười một con sợi thấy linh cảnh-sát đuổi bắt thì bỏ lại 1 cái lấy thảo. Hiện mười một con sợi ấy người linh cảnh-sát đã đem về nộp tại sở Cẩm.

Quay số. — Tối hôm có bán quay số về thiết lập ở bãi đất Salle đến gần, thì bọn hạ-lưu người mình lại thêm được một cuộc vui. Tối nào người đến thưởng thức cũng đông phẩm, vòng trong lại vòng ngoài, người được vui cười, kẻ thua mếu-máo, quang-cảnh có lắm về đỏ coi lạ ! Nhất là cái quang-cảnh giải tử-thánh, vải quần-áo, mượn bàn quay số làm nơi hò-hẹn trăng-hoa, cho nên chẳng tối nào sau khi mãn cuộc đỏ đen là không có sự ghen tuông xảy ra. Cũng may nhờ được cai quyền một thầy cảnh-sát ta và ông cai bàn quay số, chứ không thì những đám ẩu nhiều khi sinh sự lôi thôi rầy-rà quá.

NAM ĐỊNH

Báo đưa chậm. — Bản-quán tiếp được mấy bức thư của mấy nhà mua báo ở huyện Mỹ-lộc, Nam-định, kêu rằng báo cứ năm sáu ngày hoặc một tuần lễ mới tiếp được cả một tập một lần. Biên lấy thực thiệt cho nhà báo và người xem báo lắm, vậy xin ông chủ bưu-điện Nam-định xét giùm.

HÀ-ĐÔNG

Ân-thưởng kim-tiền. — M. Nghiêm-Công-Kim-sinh, là trưởng nam cụ cố Tổng-đốc Tây-ninh vừa được mông thưởng đệ nhị hạng kim-tiền và dịp Tết-tuần đại-khánh vừa rồi. Vậy xin có lời mừng ông Kim Cương.

Thuyên chuyển. — Ông chánh Cẩm Hà-đông có tin nay mai sẽ về Paksong nghỉ. Được tin ấy nhiều nhà lấy làm tiếc lắm vì ông rất là cần mẫn và công bằng, bao giờ cũng nết lòng đối với nghĩa vụ. Đ. b. Lộc lại cáo

Phát phần thưởng. — Đến ngày 13 juin này hồi 3 giờ chiều trường học làng Thanh-liệt (Thanh-trì) sẽ làm lễ phát phần thưởng cho các học-sinh.

Không có thịt lợn. — Mấy ngày nay trong tỉnh ta không có thịt lợn ăn, vì ổ lò sát sinh có hai cái nổi đỏ đun nước nóng làm lông lợn thắng nát cả, cứ nay hàn mai gắn, đến nay không thể dùng được nữa, cho nên các hàng thịt phải nghỉ hàng. Như vậy thực là một dịp cho các chợ về vàng nhà-quê tỉnh hàn được đắt, vì bà chợ chợ tỉnh không có thịt. Đó thực là một điều đáng ngại vì những thịt lợn ấy không do sở thú y khám xét, may ai mua được thịt lợn lành thì không sao, bằng không, phải thịt lợn ốm thì khốn đấy.

Yên lại cáo.

KÊ-SƠN (Hòa-bình)

Bão được một con cọp. — Tỉnh Hòa-bình xưa nay là tỉnh rất nhiều thú dữ, mà vùng Kê-sơn như sau-huyết của các giống hổ, báo, gấu, lợi. Xưa nay dân bị hổ bắt cũng nhiều, mà hổ bị dân bắn cũng lắm, bởi vậy dân vùng này nhiều nhà thiện-xạ, sẵn lòng can-đảm, tỏ ra sức thú nổi danh.

Vừa đây dân kiểm củi ở vùng Kê-sơn, vào rừng chặt đốn, thình linh bị một con hổ rất to, nhảy từ trong rừng ra đuổi bắt. Trong bọn ấy, có độ ba bốn mươi người đều xám lại, hết sức xua đuổi nó mới chịu lui, rồi về báo tin đề-đốt ấy với ông Hàn Đình-công-Huy, là con cả quan Tuần phủ Hòa bình. Lập tức ông cùng dân đinh, lính tráng, đến khu rừng ấy để săn cọp cứu dân, và chẳng tính ông xưa nay rất ưa săn giống ấy nên khi tới nơi, chia làm ba mũi đón đường đi của con ác-thú ấy. Tính có cọp ấy chạy xổ ra mé ông Huy đứng. Lúc ấy, nó lừm, nó rống, gở vuốt, dương nanh, ra oai nhảy-nhót, đang diện võ dương oai, thì ông Huy liền cho một phát nhằm đầu, cọp quay ngay ra chết, không kịp xông lên. Làm tay lực điền khiêng về nhà, đo bề dài được hơn 7 thước ta. Xem như thế thì xưa nay ta tặng chức « Thiên-tướng » cho giống ấy cũng đúng thay ! Hôm ấy không gặp tay ông hàn Huy, mà vào người ít đảm, tài tấy vậy mà đã mất vía rụng rời, cầm khẩu súng không bằng người dám cầm ngọn roi đến vật đó để leo cây thoát-mạng.

Hổ-thi mà ông Huy bắn chết, thì nay đem trình quan Công-sứ thưởng tài.

Khá phục tài ông săn bắn ! hổ, báo, gấu, lợi, mất kỳ-giả được mục-kích ông bắn chết, thật đã được nhiều, vậy xin tay mặt đồng dân sở tại, lại cảo lên báo-chương để tạ ơn ông đã bắn được nhiều thú dữ, giúp cho dân được bình-an lạc-nghiệp.

Ngô-Quang-la cáo

VIỆC KINH-ĐÔ

Vì đá bóng phải bỏ mạng. — Vừa rồi ở gần cầu Thanh-long có hai cậu học trò cùng nhau đưa bóng và đá một quả banh con con, khi đầu tôi nhau đá trong sân nhà sau vì quả banh rơi ra ngoài đường thì hai cậu chạy theo ra ngoài đường mà đá, đang khi đùa bỡn cùng nhau tranh dành quả banh, thì bỗng có hai người lính tây đi hai cái xe đạp, mà nơi đương thắng người vẫng nên đạp nhanh quá vụt vụt như tên bay tới đã cán phải một cậu ngã nhào ra, xe trước nhào xe sau cũng nhào tiếp, cậu bé ngã nằm đó bất tỉnh nhơn sự, hai người tây xuống xe, ẵm cậu bé dậy thì hơi đã tắt rồi.

Hai người Tây ra sức dùng phương cứu cấp làm cho tử thi chuyển động mà không hô-hấp được phải chịu bỏ mạng.

Thương thay chỉ bởi chút đùa bỡn mà phải tử vi phi mạng. Bỏ các nhà có con trẻ xem lấy đó làm gương, về lại ở thành phố này thường thấy lũ trẻ con học trò hay chơi banh lắm, hạ nơi nào cũng đá, sự ấy tưởng nơi phòng thành cảnh sát kịp nên xem xét cấm ngăn.

Chết rồi lại sống — Một người thợ làm guốc kia đau bệnh phải chết, chết xong vợ con đi mua về một cái hòm và đồ khâm liệm để lo việc tống táng. Khi mua về đến nhà thì người sống lại, cả nhà đều khiếp sợ tưởng đâu bị yêu ma nhập vào xác sống dậy bảo bại anh nhận, ngờ đâu người sống dậy nói chuyện rõ ràng lại nói bảo rằng người ấy quả quyết còn sống được 30 năm nữa, nên biểu vợ con đem hòm trả lại cho thợ hòm lấy cũng kỳ thay.

Cũng là cái hại tin dị đoan. — Ở xóm Thọ-lộc Đập-đá có nhà kia người vợ tánh tin dị đoan lắm, bởi toàn đồ quẻ thì đông việc gì cũng dùng tới, mà đã dùng thì rất tin, như một cái bếp thì trong một năm cũng vài lần xây bướng, cái của ngỗ cũng thế nhưng chẳng thấy tin mà nhằm bao giờ.

Năm nay đầu năm cả cũng thánh đem cặp đẻ ga cho thầy đồ coi. Thầy khi ra quẻ đó 16. tấm, thầy nói đó nay t-t đại phát tài, mụ có lòng mừng lắm, lại hỏi thầy rằng bộ đó nay được quẻ tốt thì nên để dành mà xem làm của báu hay không ? thầy rõi rằng nên lắm, lại nói rằng bà treo trên đầu nằm thuận ngày thường ngó thì của sẽ đến now nước chẳng khi nào khô. Bởi vậy mụ treo trên đầu nằm đêm ngày thường ngắm.

Mùa hè nóng nực lại là mùa con rít sinh đẻ, ở trong nhà đã thấy một vài con rít đi kiếm ăn dọc vách thì người chồng đã bảo rằng : loài rít rất ưa ăn thịt gà, nếu treo bộ đồ gà trên đầu cần chắc là phải bị rít cắn, thì nên quăng nó đi, song mụ không tin cặp đồ gà cứ treo lòng đòng. Đêm 26 mai vừa rồi mụ đang ngủ bỗng thấy có vật gì bò trên mặt lấy tay phải thì bị con rít cắn một phát bên khóe con mắt rất đau, tuất kinh vùng dậy thì qua một con rít đang bò trên ngực, mụ hoảng hồn lấy tay phải con rít vừa nắm đứa con nhỏ nằm bên mụ mất vía, phải con rít tại nó lại nhéo vào ngực đứa con một cái, hai mẹ con luống-cuống vang khóc ầm rĩ, cả nhà thức dậy tai giết được con rít ngay, ngó lại bộ đồ gà còn một con rít nữa đang đánh đông-đeo mà gỡ ra.

Bột ăn PHOSPHATINE FALIÈRES danh tiếng lâu nay, bán gởi đựng trong hộp thiết hàng chỉ khắt kính lắm.

Có mua nhuộng cho được bột PHOSPHATINE FALIÈRES cùng bổ tinh thần, ích cho con nít mất sữa, người lớn đau huyết, ông già bà cả hật nhược, càng là kẻ có đau ốm mới mạnh.

Có trữ bán cùng hết — Tại chỗ thì ở Paris, 55 6, đường La Tacherie

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Impérator thượng hạng	Độ một lít :	16 fr. 50
Rượu quinquina Dubonnet Labussière		15 fr. 00
Rượu Anisette Marie Brizard	Một chai :	14 fr. 50
Cassis Fournier	Độ một lít :	15 fr. 00
Rượu Fleur de Graves	Một chai :	13 fr. 00
Bánh Biscuits Petit Beurre	Một hộp :	6 fr. 75

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Chúng tôi kính trình các quan, các ông và các bà biết rằng nhà chúng tôi không may có tên Nguyễn-sĩ-Bổng (dit Cả Gốc) vừa cầm vừa điếc mà lại hát sách cờ bạc, thường hay về chuyện đi xin tiền. vậy từ nay nó có đặt điều để đến quấy nhiễu, xin các quan, các ông và các bà đuổi đi cho, chúng tôi cảm ơn lắm lắm.

Kim-Giang gia-quyến đồng kính cáo.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ THIÊN

Thảm-trọng. — Một cái xe sa rệt (chariette), chở đất, trước hai đứa con trai bé, sau ba đứa con gái đẩy. Xe chở rất nặng, lại khi đẩy xuống một cái dốc cầu dài, thước tầng Trung-kiên (hữu-lưu) Cái xe đang chạy vụt vụt áo áo thôi có một cậu bé trò độ 12,13 tuổi, đi học về, thấy cái xe chạy xuống ý, cũng xông vào đẩy. Vì cái xe phía sau thời lẹp mà đã có đẩn ba đứa đẩy rồi, bấy giờ lại xen vào một đứa nữa. Lúc đứng vấp chơn nhau hay là sẩy tay mà cậu học trò ấy bị chui tới trước rồi đâm đầu vào khe hàng giữa cái bánh xe và cái thùng xe. Xe chở nặng xuống dốc chạy mau bao nhiêu thời lại càng lỗ gấp cái đầu của trò vỡ bấy nhiêu, cho đến khi hãm được cái xe, lôi trò ra thì từ dưới hàm lên đến tai, đến mang-tang, đều bị cộng bánh xe đánh cho dập nát cả. Chỉ trong vài phút rồi chết.

Bọn đẩy xe, người chủ chở đất, người kiểm-nã đều phận đều có trách nhiệm vào việc này cả.

Bọn con nít có thói thích đẩy xe, có khi một cái xe sa-rệt đi qua, thì hàng vài chục đứa con nít hăm-hăm theo đẩy. Tưởng các nhà có xe, các người kiểm-nã nên coi ý lắm vậy.

Bước mưa luôn. — Trong hơn vài tuần nay, lễ đến từ hai giờ chiều trở đi, trời mưa luôn, không chỗ này tới chỗ khác, nơi nơi đều được trận mưa thấm-thấp dầm-dề, sự canh nông thiệt là thuận nện, mà khi trời lại mát mẻ. Ai ai cũng ca tụng cái ơn cứu trùng.

TOURANE

Chết đuối vì tắm bể. — Hôm 26 mai lúc 5 giờ chiều, thấy người bãi bể chỗ ngã ba nhà máy xe lửa, nào người Tây, nào người Nam đứng xúm xít vòng trong vòng ngoài, bao quanh lấy một cái thây người con trai chết đuối, độ 19, 20 tuổi, áo quần ướt lướt thướt nằm xòng xượt ra giữa cát. Bên cạnh có mấy ông lấy bà đầm đương dùng các cách kéo tay, kéo chân và cọ xát để cứu chữa, trông sắc mặt người chết còn tươi roi rói, thân thể vẫn mềm mại như khi còn sống, nhưng cứu mãi không được. Sau họ có chở vào nhà thương, song hồi lâu quá rồi, không cứu được nữa.

(Xem trang thứ tư).

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Nay mai bản-hội sẽ diễn một tích hát cải-lương « Quả chơi nên phải » trong ấy có đủ các lối ca, lý, như lý Phúc-kiến, Ngâm tứ tuyệt, ca Từ-đại-cảnh, vân vân và tích « Hương tây liếp » là vở chèo cải-lương soạn thành được hơn 30 điệu hát. Hai tích hát này rất là hợp với luân lý thời nay.

Tối thứ ba 9 Juin 1925
NHÂN DUYÊN TRẮC TRỞ
Làm cho chí tài, chí tâm.
Rồi xoay đỗ lại bão ngoàm mới thôi.
(Sự-tích rất vui)

Tối thứ tư 10 Juin 1925
THANH HOA TAM NGHĨA NỮ
Chẳng thương chút phận con chồng,
Làm chi để khách má hồng phôi pha

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKIOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chớ không như có mấy thứ rượu hình lọ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên hiệu Khải-định thứ ba, tòa Bộ-án phụng lời chỉ-dụ phê rằng :

Chiếu tuy cai được phàng các MONTÈS qui ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng trước lục phẩm thì gởi cho qui ông phong sao-sang để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

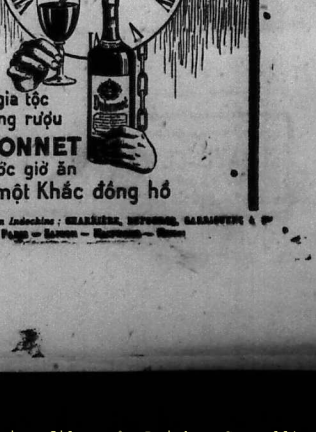
欽	差	御	藥	房	大	臣	兼	管	理	藥	房	事
務	內	閣	侍	讀	學	士	臣	李	年	月	日	
奉												
內	閣	侍	讀	學	士	臣	李					
欽	差	御	藥	房	大	臣	兼	管	理	藥	房	事
務	內	閣	侍	讀	學	士	臣	李				

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bán-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bán-xứ.

Báo-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54,
HANOI
Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Rượu hiệu DUBONNET
Rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUTEURTRE, GARRIGUENC & Cie
Paris — Saigon — Haiphong — Hanoi

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Hỏi những người đi xem, thì nghe họ thuật rằng người chết đó là học-trò lớp nhất trường bán hạt, con ông xã Hải-châu, vốn có biết bơi lội; chiều ấy cùng hai người học-trò nhỏ ra tắm bể, đâu từ lúc 4 giờ hai người học-trò nhỏ tắm trong gần bờ, người ấy lội ra tắm ngoài xa hơn; không may gặp con gió đông, mặt bể nổi sóng, sóng đánh hụt chân chới với ngoài bể, ngay lúc đó hai trò trong bờ đã toan bảo nhau chèo suống ra cứu, rồi lại nói chỗ ấy không sâu mấy và tin anh ta có biết bơi nên không sợ. Sau thấy cứ chới với mãi và sắp chìm mấy phen, hai trò này mới b.ết không phải là chuyện chơi, nhưng tay có sẵn hai chiếc suống trong bờ dầm chèo đã cả, mà sợ sóng không dám ra cứu, lại không chịu hô hoán ngay lên, cứ lo chạy vô xóm tìm người cứu, khi có người ra thì đã chìm rồi, phải mò tìm mãi đến 5 giờ mới vớt được xác. Lúc vớt lên gặp khi các ông Tây đi chơi bể thấy thế đến giáp cứu chữa, nhưng bởi ngâm nước lâu nên không cứu được. Tội nghiệp quá!

Chỗ bể đó rất tốt, nước trong suốt dễ thấy đất lắm, chớ có phải cạn và sâu hẩm đâu. Vả là chỗ mỗi buổi chiều có hàng chục hàng trăm người đi tắm, xưa có từng xảy ra cái nạn hụt chân chết đuối như thế bao giờ đâu, người này rải ro quá.

T. L.

Ân trọng tái sinh

Những người khôn ngoan tài giỏi thường khoe rằng: Sự đời cái gì cũng biết còn thiếu cái chết nữa thôi, thì mà cái chết tôi đã biết qua.

Nguyên tôi bị bệnh đau tức kinh niên nặng nhiều thuốc mà không khỏi, khi tôi bị cảm nặng cháng nhập lý cơm thuốc không nạp dồn xuyễn kéo lên, bỗ hôi vang dương, chân tay quyết lãnh tôi nghe trong mình đờm kéo lên ngực cao lắm, cổ thở xò xè. Hiện bấy giờ, sợ tôi có sản con tôi ngồi trước mặt, thì tôi còn trông thấy, sau đờm lên tắc thâu, mê mẫn ngửa đi vợ con khóc lóc mà không biết, khi tỉnh ngất đi, hình như giấc ngủ chiêm b o, khi lên nói lên non chơi bời, lúc lơ mẫn ở ngoài đường xá. Ngay lúc bấy giờ ông bỗ vợ tôi lên đàn ông « Tam-Tinh y-quán » ở phố Mã-mây, số 4, Hanoi đem thứ thuốc Tạc-tuyết xuống chữa. thì cái đờm họ xuống dần dần, đến sáng mấy tỉnh dần ra, tôi chắc ra phần chết cả mười phần sao lại sống, ơn ấy thật là tái sinh. Vậy có mấy nhời đăng lên báo cảm ơn, để tỏ tấm lòng mình ta.

Tên tôi là Trần-đình-Thiêm,
Entrepreneur, N° 91, rue de Nagret
Hanoi

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG NÊN DÙNG THUỐC

QUINOFORME

hoặc 6ag, hoặc viên

Thứ tốt có các thuốc-sĩ Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.

Gửi bán tại tất cả các nhà bào-chế
Nhà chế thuốc LACROIX, 20-21, Rue Philippe de Girard — PARIS

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rắn xung da dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Bá chuông, Hanoi

Agents d'Annecets en Europe:
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Treschel, PARIS
19, 21, 23, Lodgate Hill, LONDRES

DẦU "CRÉSYL" THIỆT
và sự hiệu nghiệm chắc chắn đã thử theo cách bác học, thì có một mình Xứ hiệu

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ ĐỊNH OAN — LÀM HẾT HƠI ĐỘC ĐỊA — HẾT MÙI HÔI HÁM

PHÒNG NGỪA BỊNH OAN linh-nghiệm thật, những là bịnh giác-trời, thiên-thời, tê-thấp, ôn dịch thu vật.

THIỆT HỮU ÍCH trong sự thuốc tắn, để dùng ra rửa tay nhà cửa khỏi độc-địa, để tẩy trong đồng bài, đái buồn lấy cho khỏi đớ quá.

KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG mà trừ các vật thụ độc, trùng rệ, muỗi mòng, bọ chét, giản-mối và nhện-nhện.

Có một mình thứ dầu "CRESYL-JEYES" đặng trọn trừ hết hôi hám ma thôi.

HÃY CỨNG CỔI ĐỪNG CHỊU lấy bình nào không có nhãn hiệu "CRESYL-JEYES"

POINCARD & VEYRET, COMPTOIRS D'EXTRÊME-ORIENT

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PHÁN SUDOL

Rôm sẩy là bởi các hạch trong da phát tiết mồ-hôi nhiều quá mà sinh ra. Rôm sẩy sinh ra ngứa ngáy, khó chịu nhất là ban đêm.

Cái cách chữa rôm sẩy, hiện diệu nhất, là bôi nước có phấn SALIBOR và rắc nhiều phấn

SUDOL một gói giá 0$50

Dùng hai thứ ấy để chịu ngay

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酷補

J. BLANC (dệ nhất hạng bào-chế)
Ông L. BLANC (người nối-nghiệp)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每時合吾啦每吾啦沒嘴醴歌喫稍

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC
31, Phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi
2099

TENTEZ LA FORTUNE

ouvrez lui votre porte

VỚI 15 QUAN, QUÍ KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Đồng 15 quan ấy đầu rồi về sau đúng tám 16 tháng mỗi tháng 20 quan, theo như hiện ngày 12 mars 1930 thời là cốc chắn cho người mua.

Thoạt đứng số đầu thì quí-khách nhận ngay được một số vé được dự ngay cuộc rút số kỳ sau đến khi số mình được trúng thì thôi. Mỗi PHIẾU PANAMA được trúng thì được tiền tới 500.000 cho đến 1.000 quan, hay là về sau cũng được hoàn lại 400 quan.

Thiệt là một sự để dành rất chắc chắn mà lời nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

Mỗi kỳ số số các mối lại nhận được bốn kỳ những số rúng khác, mỗi tiền, Mỗi năm có 4 kỳ số số vào tháng ngày

15 FÉVRIER, 15 MAI, 16 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc số số thì xin gởi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France)

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

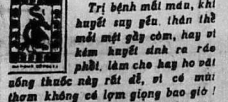
Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Tại làm sao người mắc bệnh khí hư, thường hay biếng chữa?

Bệnh khí-hư sinh ra những nỗi khó khăn thế nào tưởng không ai nên không biết: sưng bàng-quang, sưng nhiếp-hộ-tuyết, sưng dịch-hoàn, sưng niệu-quản. Mà dân bà thì bệnh khí-hư sinh ra các bệnh tại phúc-bộ cùng bệnh tuyết sản. Nhưng người ta sở dĩ biếng chữa bệnh ấy là vì thuốc chữa không phải ai cũng có thể dùng được. Cách thut nhiều khi cũng chẳng công-hiệu gì. Rửa rày cũng khó làm cho được có ích. Tiêm thuốc thì nguy hiểm, nhiều khi thuốc dùng vào người đau lại không chịu được, thành ra nôn oe, đau thận, đi rửa. Vì vậy nhiều người có bệnh không muốn chữa nữa. Nhưng ai đã biết vị thuốc *Santal Monal* là vị thuốc quí-hóa mà uống vào dễ chịu ấy, thì có bệnh tất chữa ngay. Thuốc ấy uống vào làm cho dễ tiêu hóa, mà không sinh ra những nỗi khó khăn cùng là không làm sưng niệu-thủy toàn bộ. Thuốc ấy rửa sạch niệu-quản, làm cho thêm số niệu-thủy. Vì vậy mới mắc phải bệnh khí-hư, chớ nên quên dùng thuốc *Santal Monal*, vì dùng thuốc ấy thì bệnh chóng khỏi mà tránh được những nỗi khó khăn.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.
2050

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết sản.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thân thể mỗi một gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rạo phất, làm cho hay ho vật uống thuốc này rất để, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BỔ 1$40

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Thuốc DÉPURATIF SENSAL dùng để trị các bệnh ngoài da, thì giết kiến hiệu, giải bệnh giai thể nào cũng chữa khỏi, như bệnh giẻo các khớp xương, lên bà có buồi mẩn bộ sinh nguyệt rồi mà sanh ra các chứng bệnh, giức đầu đau tim về huyết sấu, đau thận, bóng gân vì bệnh trỹ.

Thuốc này cũng là một thứ bửu bộc rất tốt để trị những bệnh về bệnh giang mai ao pha ra

Trước khi ăn cơm, mỗi bữa uống một thìa sup. Trẻ con không uống được thuốc này.

Mỗi lọ giá . . . . . 1$50

Hiệu bào chế CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert, Hanoi

CẦN NGƯỜI LÀM VIỆC

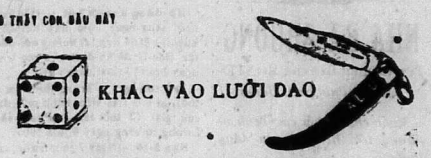
Muốn mượn một người thợ làm điện (électricien) về xe Auto thật giỏi, lương bổng rất cao.

Ai sành nghề hỏi tại:

« GARAGE BOBILLOT »

Số 7, cạnh trường Y-viện, Hanoi

CÓ THẬT CON DAO NÀY

KHẮC VÀO LƯỠI DAO

tài mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền.

PACHOD Frères & Cie LYON

RƯỢU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LAROCHE CHẾ RA HIỆU LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TANG PHỦ VÀ TRỪ HẾT RẾT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

CÁCH DÙNG

BÀN DỊCH VÀ CÔNG-TI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)